

Avalik konsultatsioon ELi 2030. aasta kliimaeesmärkide ning Euroopa rohelse kokkuleppe kliima- ja energiavaldkonna teatavate poliitikasuundade kujundamise teemal

Tärniga (*) märgitud väljad on kohustuslikud.

Sissejuhatus

Globaalne soojenemine on reaalsus, see mõjutab inimesi ning ohustab meie planeedi pikaajalist jätkusuutlikkust. Maa keskmine temperatuur on juba tõusnud 1 °C võrra ja maailm ei ole praegu õigel kursil, et saavutada Pariisi kokkuleppe eesmärk hoida temperatuuri tõus alla 2 °C, rääkimata 1,5 °C-st. Valitsustevahelise kliimamuutuste rühma 2018. aasta eriaruandes, milles käsitletakse mõju, mida avaldab üleilmne soojenemine üle 1,5 °C, märgiti, et juba 2 °C muutuse korral oleks kliimamuutuste mõju maailmas ulatuslik ja võimalik et ka pöördumatu. Teaduslikud tõendid näitavad selgelt ka kliimamuutuste ja elurikkuse vähenemise tihedat seost ja vastastikust sõltuvust.

EL on võtnud kliimamuutustega võitlemisel üleilmse juhtrolli ning rakendab aktiivselt poliitikat oma kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks ja heite lahutamiseks majanduskasvust. See võimaldab ELil moderniseerida majandust ja energiasüsteemi, et muuta need pikas perspektiivis jätkusuutlikuks, ning parandada energiajulgeolekut ja õhusaaste vähendamise teel inimeste tervist.

EL on juba vastu võtnud kliima- ja energiaalased õigusaktid, et vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside heidet vähemalt 40% võrreldes 1990. aasta tasemetega. Samuti on EL võtnud vastu ambitsioonikad energiatõhusust ja taastuvenergiat käsitlevad õigusaktid, mille täielik rakendamine peaks vähendama kasvuhoonegaaside heidet isegi rohkem, kui praegu eesmärgiks seatud, st 2030. aastaks hinnanguliselt umbes 45%. Nende õigusaktide kohaselt töötavad liikmesriigid välja riiklikud energia- ja kliimakavad, et tagada ELi ühiste eesmärkide saavutamine. Juhul kui täiendavaid poliitikameetmeid ei võeta, peaksid kokkulepitud õigusnormid aitama vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2050. aastaks ligikaudu 60%. 2018. aastal tegi komisjon ettepaneku [muuta EL 2050. aastaks kliimanetraalseks](#), milleks tuleb kogu järelejäänud kasvuhoonegaaside heide kompenseerida nende sidumisega. Euroopa Parlament ja Euroopa Ülemkogu kiitsid selle eesmärgi heaks 2019. aastal. Komisjon on teinud ettepaneku sätestada see eesmärk [Euroopa kliimaseaduses](#).

Viimase Eurobaromeetri uuringu kohaselt peab 93% ELi kodanikest kliimamuutusi suureks probleemiks ja ELi elanikkonna suur enamus soovib näha kliimamuutustega võitlemisel rohkem tegusid. Selles kontekstis ning kliimaprobleemide ja nendega seotud ökoloogiliste probleemide pakilisuse tõttu esitas Euroopa Komisjon 2019. aasta detsembris ühe prioriteedina [Euroopa rohelse kokkuleppe](#) ja sellega koos loetelu tulevastest ettepanekutest, mille abil hakatakse kokkulepet ellu viima. Rohelise kokkuleppe eesmärk on muu hulgas viia kõik ELi poliitikavaldkonnad kooskõlla 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärgiga ning anda kõigile sektoritele ja osalejatele varajane ja prognoositav signaal, et nad saaksid ümberkorraldusi

kavandada.

Osana rohelisest kokkuleppest kavatseb komisjon teha ettepaneku seada vastutustundlikul viisil ELile kõrgem 2030. aasta eesmärk, mille kohaselt tuleks kasvuhoonegaaside heidet vähendada 1990. aasta tasemetega võrreldes vähemalt 50% ja kuni 55%. Komisjon hindab põhjalikult, kas kõrgem 2030. aasta eesmärk on teostatav ning milline on selle sotsiaalne, majanduslik ja keskkonnamõju. Hindamise käigus uuritakse, kuidas seada kõrgemaid eesmärke viisil, mis suurendab ka ELi konkurentsivõimet, tagab sotsiaalse õigluse ning turvalise, taskukohase ja kestliku energia ja muude materiaalsete ressursside kättesaadavuse, toob kasu inimestele ning pöörab ümber elurikkuse vähenemise ja keskkonnaseisundi halvenemise suundumuse. Komisjon kavatseb esitada ELi 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamiseks põhjaliku kava 2020. aasta kolmandas kvartalis.

Tuginedes 2030. aasta eesmärgi täitmiseks juba vastu võetud õigusaktidele ja tulevasele põhjalikule kavale, vaatab komisjon 2021. aasta juuniks läbi peamised asjakohased energia- ja kliimaalased õigusaktid ning teeb vajaduse korral ettepanekud nende muutmiseks. See hõlmab ühtlaste muudatuste tegemist kehtivas 2030. aasta kliima-, energia- ja transpordiraamistikus, eelkõige seoses ELi heitkogustega kauplemise süsteemi direktiivi, jõupingutuste jagamise määruse, maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse määruse, autode ja kaubikute CO₂ heite normide ning vastavalt vajadusele taastuvenergia direktiivi ning energiatõhususe direktiiviga.

Käesolevas avalikus konsultatsioonis palutakse kodanikel ja organisatsioonidel anda oma panus selle hindamisse, kuidas seada vastutustundlikul viisil ELile kõrgem 2030. aasta eesmärk heitkoguste vähendamiseks. Pange tähele, et asjakohaseid küsimusi ja teemasid võidakse käsitleda ka muudes avalikes konsultatsioonides, näiteks säästva ja aruka liikuvuse strateegia, ELi kohanemisstrateegia, strateegia „Talust taldrikule“ ja Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamise tegevuskava kohta või näiteks keskkonna- ja energiaalase riigiabi suuniste (2014-2020) hindamist käsitlevas sihtotstarbelises konsultatsioonis.

Küsimustiku täitmise juhend

Käesolev avalik konsultatsioon algab sissejuhatavate küsimustega vastaja kohta ning sellele järgneb küsimustik, mis on jaotatud kaheks. **Pange tähele, et Te ei pea vastama küsimustiku mõlemale osale, vaid võite täita neist ainult ühe. Samuti ei ole vaja vastata kõigile küsimustikus esitatud küsimustele.**

Küsimustiku esimeses osas keskendutakse üldistele kliimaeesmärkidele ning sellele, kuidas energiaspektori ja muude sektorite meetmetega saab nende täitmisele kaasa aidata. Teine osa on tehnilisem ja selles uuritakse võimalusi, kuidas parandada konkreetsete ELi poliitikameetmete kavandamist, ning selle täitmiseks võib olla vaja teemat rohkem tunda.

Küsimustiku esimeses osas küsitakse arvamusi järgmistel teemadel.

- ELi üldised 2030. aasta kliimaeesmärgid ning nendega seotud võimalused ja probleemid (1. jagu)
- Energiaspektori ja muude sektorite potentsiaal vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside heidet ning vahendid ja meetmed selle saavutamiseks (2. jagu)
- Kasvuhoonegaaside heite vähendamist soodustavad üldised tingimused ja sellega seotud poliitika (3. jagu)

Küsimustiku teine osa on tehnilisem ja selles keskendutakse ELi poliitika kavandamisele. Selles küsitakse arvamusi järgmistel teemadel.

- Konkreetsete poliitikameetmete kavandamine kliima- ja energiavaldkonnas (5. jagu)
- Kliimamuutusi käsitlev ELi poliitika ja teavitustegevus, mis on suunatud kolmandatele riikidele (6. jagu)

Mõlema osa lõpus võite lisada täiendavaid märkusi ja laadida üles lisateavet, kirjalikke seisukohavõtte või poliitikaülevaateid, mis väljendavad Teie või Teie organisatsiooni seisukohta või arvamusi. Kui täidate küsimustiku mõlemad osad, laadige kirjalikud seisukohavõttud ja poliitikaülevaated üles ainult üks kord.

Küsimustiku vastused, üleslaaditud seisukohavõttud ja poliitikaülevaated avaldatakse internetis. Palume Teil tutvuda lisatud isikuandmete kaitse põhimõtetega selle kohta, kuidas isikuandmeid ja vastuseid töödeldakse.

Kui vastate organisatsiooni nimel, siis palume Teil läbipaistvuse huvides registreerida end huvide esindajate registris, kui Te ei ole seda juba teinud. Registreerumisel kohustute järgima käitumisjuhendit. Kui Te ei soovi end registreerida, siis käsitletakse Teie vastuseid ja need avaldatakse koos üksikisikutelt saadud vastustega.

Teie andmed

* Minu vastus on järgmises keeles:

- bulgaaria
- eesti
- hispaania
- hollandi
- horvaadi
- iiri
- inglise
- itaalia
- kreeka
- läti
- leedu
- malta
- poola
- portugali
- prantsuse
- rootsi
- rumeenia
- saksa
- slovaki
- sloveeni
- soome
- taani

- tšehhi
- ungari

* Vastan kui

- akadeemiline või teadusasutus
- ettevõtjate ühendus
- ettevõtja/äriorganisatsioon
- tarbijaorganisatsioon
- ELi kodanik
- keskkonnaorganisatsioon
- ELi mittekuuluva riigi kodanik
- vabaühendus
- ametiasutus
- ametiühing
- muu

* Eesnimi

* Perekonnanimi

* E-posti aadress (ei avalikustata)

* Tegevusulatus

- rahvusvaheline
- kohalik
- riiklik
- piirkondlik

* Organisatsiooni nimi

kuni 255 tähemärki

* Organisatsiooni suurus

- Mikroorganisatsioon (1-9 töötajat)
- Väikeorganisatsioon (10-49 töötajat)
- Keskmise suurusega organisatsioon (50-249 töötajat)
- Suurorganisatsioon (250 või rohkem töötajat)

Organisatsioonile läbipaistvusregistris määratud tunnusnumber

kuni 255 tähemärki

Kontrollige, kas Teie organisatsioon on registreeritud [läbipaistvusregistris](#). See on vabatahtlik andmebaas organisatsioonidele, kes soovivad mõjutada ELi otsustusprotsessi.

* Päritoluriik

Märkige enda või oma organisatsiooni päritoluriik.

☐ Afganistan	☐ Gibraltar	☐ Lõuna-Korea	☐ Saint Lucia
☐ Ahvenamaa	☐ Grenada	☐ Lõuna-Sudaan	☐ Saint Martin
☐ Albaania	☐ Gröönimaa	☐ Luksemburg	☐ Saint-Pierre ja Miquelon
☐ Alžeeria	☐ Gruusia	☐ Macau	☐ Saint Vincent ja Grenadiinid
☐ Ameerika Samoa	☐ Guadeloupe	☐ Madagaskar	☐ Saksamaa
☐ Ameerika Ühendriigid	☐ Guajaana	☐ Madalmaad	☐ Sambia
☐ Andorra	☐ Guam	☐ Malaisia	☐ Samoa
☐ Angola	☐ Guatemala	☐ Malawi	☐ San Marino
☐ Anguilla	☐ Guernsey	☐ Maldivid	☐ São Tomé ja Príncipe
☐ Antarktis	☐ Guinea	☐ Mali	☐ Saudi Araabia
☐ Antigua ja Barbuda	☐ Guinea-Bissau	☐ Malta	☐ Seišellid
☐ Araabia Ühendemiraadid	☐ Haiti	☐ Mani saar	☐ Senegal
☐ Argentina	☐ Heard ja McDonald	☐ Maroko	☐ Serbia
☐ Armeenia	☐ Hiina	☐ Marshalli saared	☐ Sierra Leone
☐ Aruba	☐ Hispaania	☐ Martinique	☐ Singapur
☐ Aserbaidžaan	☐ Honduras	☐ Mauritaania	☐ Sint-Maarten
☐ Austraalia	☐ Hongkong	☐ Mauritius	☐ Slovakkia
☐ Austria	☐ Horvaatia	☐ Mayotte	☐ Sloveenia
☐ Bahama	☐ Ida-Timor	☐ Mehhiko	☐ Somaalia
☐ Bahrein	☐ Iirimaa	☐ Mikroneesia	☐ Soome
☐ Bangladesh	☐ Iisrael	☐ Moldova	☐ Sri Lanka
☐ Barbados	☐ India	☐ Monaco	☐ Sudaan
☐ Belau	☐ Indoneesia	☐ Mongoolia	☐ Suriname
☐ Belgia	☐ Iraak	☐ Montenegro	☐ Süüria
☐ Belize	☐ Iraan	☐ Montserrat	☐ Svaasimaa
☐ Benin	☐ Island	☐ Mosambiik	☐ Svalbard ja Jan Mayen
☐ Bermuda	☐ Itaalia	☐ Myanmar/Birma	☐ Šveits
☐ Bhutan	☐ Jaapan	☐ Namiibia	☐ Taani
☐ Boliivia	☐ Jamaica	☐ Nauru	☐ Tadžikistan

- Bonaire, Sint Eustatius ja Saba
- Bosnia ja Hertsegoviina
- Botswana
- Bouvet' saar
- Brasiilia
- Briti India ookeani ala
- Briti Neitsisaared
- Brunei
- Bulgaaria

- Burkina Faso
- Burundi
- Clipperton

- Colombia
- Cooki saared

- Costa Rica

- Côte d'Ivoire
- Curaçao

- Djibouti

- Dominica
- Dominikaani Vabariik
- Ecuador

- Eesti

- Egiptus

- Ekvatoriaal-Guinea
- El Salvador
- Eritrea
- Etioopia

- Fääri saared
- Falklandi saared

- Jeemen

- Jersey

- Jordaania
- Jõulusaar
- Kaimanisaared
- Kambodža

- Kamerun

- Kanada
- Kasahstan

- Katar
- Keenia
- Kesk-Aafrika Vabariik
- Kiribati
- Komoorid

- Kongo Demokraatlik Vabariik
- Kongo Vabariik
- Kookossaared

- Kõrgõzstan

- Kosovo
- Kreeka

- Küpros

- Kuuba

- Kuveit

- Lääne-Sahara

- Laos
- Läti
- Leedu

- Lesotho
- Libeeria

- Nepal

- Nicaragua

- Nigeeria
- Niger
- Niue
- Norfolk saar

- Norra

- Omaan
- Paapua Uus-Guinea
- Pakistan
- Palestiina
- Panama

- Paraguay
- Peruu

- Pitcairn

- Põhja-Korea
- Põhja-Makedoonia
- Põhja-Mariaanid
- Poola
- Portugal

- Prantsuse Antarktilised ja Lõunaalad
- Prantsuse Guajaana
- Prantsuse Polüneesia
- Prantsusmaa

- Puerto Rico
- Réunion
- Roheneemesaared
- Rootsi
- Rumeenia

- Tai

- Taiwan

- Tansaania
- Togo
- Tokelau
- Tonga

- Trinidad ja Tobago
- Tšaad
- Tšehhi

- Tšiili
- Tuneesia
- Türgi

- Türkmenistan
- Turks ja Caicos
- Tuvalu

- Uganda
- Ühendkuningriik
- Ühendriikide hajasaared
- Ukraina
- Ungari

- Uruguay

- USA Neitsisaared
- Usbekistan

- Uus-Kaledoonia
- Uus-Meremaa
- Valgevene
- Vanuatu

- Vatikan
- Venemaa

☐ Fidži	☐ Liechtenstein	☐ Rwanda	☐ Venezuela
☐ Filipiinid	☐ Liibanon	☐ Saalomoni saared	☐ Vietnam
☐ Gabon	☐ Liibüa	☐ Saint-Barthélemy	☐ Wallis ja Futuna
☐ Gambia	☐ Lõuna-Aafrika Vabariik	☐ Saint Helena, Ascension ja Tristan da Cunha	☐ Zimbabwe
☐ Ghana	☐ Lõuna-Georgia ja Lõuna-Sandwichi saared	☐ Saint Kitts ja Nevis	

Palun märkige, millises majandussektoris tegutsete (üksikisiku või organisatsioonina)

- Põllumajandus, jahindus ja metsandus
- Finantsvahendus
- Kalandus
- Kinnisvara, rentimine ja äritegevus
- Mäetööstus
- Avalik haldus ja riigikaitse
- Töötlev tööstus
- Haridus
- Elektri-, gaasi- ja veevarustus
- Tervishoid ja sotsiaalhoolekanne
- Ehitus
- Muud ühiskondlikud, sotsiaal- ja isikuteenused
- Hulgi- ja jaekaubandus
- Kodumajapidamiste kui tööandjate tegevus
- Hotellid ja restoranid
- Eksterritoriaalsed organisatsioonid ja üksused
- Veondus, laondus ja side
- Muu

Palun täpsustage

kuni 300 tähemärki

Kui olete kodanikuühiskonna organisatsioon või ametiasutus, siis märkige oma peamine tegevus- või pädevusvaldkond

kuni 300 tähemärki

* Avaldamise privaatsussätted

Komisjon avaldab käesoleva avaliku konsultatsiooni käigus laekunud vastused. Saate valida, kas lubada andmed avalikustada või jääda anonüümseks.

Anonüümne

Avalikustatakse ainult see, kellenä vastate, Teie päritoluriik ja vastus. Teisi isikuandmeid (nimi, organisatsiooni nimi ja suurus, tunnusnumber läbipaistvusregistris) ei avaldata.

Avalik

Koos Teie vastusega avaldatakse ka Teie isikuandmed (nimi, organisatsiooni nimi ja suurus, tunnusnumber läbipaistvusregistris, päritoluriik).

Pange tähele, et sõltumata märgitud eelistusest võidakse taotleda võimalust tutvuda Teie vastustega määruse (EÜ) nr 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele) alusel. Sellisel juhul hinnatakse taotlust määruses kehtestatud tingimuste alusel ja kooskõlas kehtivate andmekaitse-eeskirjadega.

Olen nõus [isikuandmete kaitset käsitlevate sätetega](#).

I OSA

Pange tähele, et Te ei pea vastama küsimustiku mõlemale osale, vaid võite täita neist ainult ühe. Samuti ei ole vaja vastata kõigile küsimustikus esitatud küsimustele.

I OSA

1 Üldised 2030. aasta kliimaeesmärgid, võimalused ja probleemid

1.1 ELi kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärk 2030. aastaks

EL on võtnud eesmärgiks vähendada liidus 2030. aastaks kasvuhoonegaaside heidet 1990. aastaga võrreldes vähemalt 40%, mis tähendab, et igal aastal tuleb heidet vähendada oluliselt rohkem kui seda on tehtud viimasel kolmel aastakümnel. 2030. aasta kliimaeesmärgi täitmiseks ELi tasandil kokku lepitud energiatõhusust ja taastuvenergiat käsitlevate õigusaktide tõhus rakendamine peaks hinnangute kohaselt aitama 2030. aastaks vähendada kasvuhoonegaaside heidet ligikaudu 45%.

Milline peaks olema ELi 2030. aasta eesmärk liidus kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks, pidades silmas hiljuti kokku lepitud ELi eesmärki saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus ning seda, et pakulist vajadust võtta nullsaaste saavutamiseks kliima- ja keskkonnameetmeid tunnistatakse üha enam?

- See peaks jääma muutumatuks, st eesmärk peaks olema vähendada kasvuhoonegaaside heidet ELis 1990. aasta tasemetega võrreldes vähemalt 40%
- Eesmärki tuleks suurendada vähemalt 50%ni
- Eesmärki tuleks suurendada vähemalt 55%ni

1.2 Kõrgema 2030. aasta kliimaeesmärgiga seotud võimalused ja probleemid

Milline on Teie arvates kõige olulisem **võimalus**, mida kõrgema 2030. aasta kliimaeesmärgi seadmine annab?

Võib märkida mitu vastust.

- See võimaldab meil anda panuse planeedi päästmisse ja täita seega oma kohustust tulevaste põlvkondade ees
- See võimaldab liikuda sujuvamalt 2050. aastaks kliimanetraalse ELi saavutamise poole
- See aitab vähendada kliimamuutuste tõttu ühiskonnale tekkivaid kulusid (nt kulud, mida põhjustavad äärmuslikud ilmastikunähtused, põuad, ökosüsteemide kadumine jne)
- See tagab kasvava ELi majanduse, mis põhineb uutel tootmis- ja tarbimismudelitel (nt ringmajandus)
- See tugevdab ELi juhtrolli ja innustab võtma meetmeid kliimamuutustega võitlemiseks kogu maailmas
- See aitab luua uusi (rohelisi) töökohti, sealhulgas neid, mille puhul on raske korraldada allhanget väljaspool ELi (nt taastuvenergiarajatiste hooldus, ehitus)
- See vähendab saastet, parandab tervist, muudab linnad ja hooned elamiskõlblikumaks ning suurendab seega inimeste heaolu
- See annab ELi tööstussektorile üleilmsel turul esimese turuletulija eelise
- See parandab energiajulgeolekut ja vähendab ELi sõltuvust imporditud fossiilkütustest
- Muu (palun täpsustage vastuse lahtris)

Palun täpsustage

kuni 300 tähemärki

Milline on Teie arvates kõige olulisem **probleem**, mis kaasneb kõrgema 2030. aasta kliimaeesmärgi seadmisega?

Võib märkida mitu vastust.

- See eeldab ELi tööstus-, teenuste-, transpordi- ja energiasektoris suurte investeeringute tegemist. Investeeringukulud kantakse kõrgemate hindade või maksude kaudu tõenäoliselt üle tarbijatele.
- Tõenäoliselt põhjustab see majanduses struktuurse muutuse ja muutuse oskustele esitatavates nõuetes, millega kaasneb eelkõige fossiilkütuste kaevandamise ja CO₂-mahuka tootmisega seotud sektorite langus ja töökohtade vähenemine nendes sektorites
- See toob kaasa muutuse praeguses poliitikas ning lühendab täiendavate meetmete väljatöötamiseks ja rakendamiseks ning majanduses osalejatele kohanemiseks jäävat aega
- Samaaegne üleminek kliimanetraalsele ringmajandusele ning digimajandusele ja -ühiskonnale võib kaasa tuua tööjõu märkimisväärse ümberpaigutamise sektorite, kutsealade ja piirkondade vahel. Ettevõtetel, eriti VKEdel, võib tekkida probleeme töötajate ümberõppega ja piisava tööjõu leidmisega.

- See võib põhjustada ühiskonnas ebavõrdsust keskkonnasäästlike toodete, säästvalt toodetud toidu ja säästva transpordi ning taastuenergia esialgselt kõrgemate kulude tõttu, mis võivad negatiivselt mõjutada väiksema sissetulekuga inimesi/piirkondi ja suurendada energiaostuvõimetust
- Isegi kõrgema 2030. aasta eesmärgi puhul on raske tagada kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks tegelikult piisavate meetmete võtmist
- Üksi tegutsedes väheneb ELi rahvusvaheline konkurentsivõime
- Muu (palun täpsustage vastuse lahtris)

Palun täpsustage

kuni 300 tähemärki

1.3 Võimaluste ja probleemide tasakaal

Kas Teie poolt eespool esile tõstetud võimaluste ja probleemide puhul kaaluvad võimalused Teie arvates üles probleemid, mis võivad tekkida Teie igapäevaelus (kui vastate üksikisikuna) või tegevusvaldkonnas (kui vastate organisatsiooni /ametiasutusena)?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda / arvamus puudub

I OSA

2 Sektorite jõupingutused ja potentsiaal vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside heidet

2.1 Sektorite panuse olulisus

Palun seadke sektorid tähtsuse järjekorda vastavalt sellele, kus Teie arvates on vaja teha kõige rohkem jõupingutusi kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks ja nende sidumise suurendamiseks, pidades silmas võimalikku kõrgemat 2030. aasta eesmärki kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks.

Prioriteetidid skaalal 1 (kõige olulisem) kuni 8 (kõige vähem oluline)

	1	2	3	4	5	6	7	8
Teenused (sh IKT)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hooned	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tööstus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Liikuvus/transport	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Energiavarustus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Põllumajandus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Metsandus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jäätmekäitus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

2.2 Energiasüsteem

Energia tootmine ja tarbimine põhineb endiselt suures osas fossiilkütustel ning see annab üle 75% ELi kasvuhoonegaaside heitest. Selleks et saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus, tuleb seda olukorda põhjalikult muuta.

Millised on Teie arvates peamised tegurid, mis aitavad energiasüsteemi 2030. aastaks ümber kujundada, et EL saavutaks 2030. aastaks kõrgema kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgi?

Võib märkida mitu vastust.

- Suurem energiatõhusus
- Taastuenergia laialdasem kasutamine
- Tuumaenergia kasutamine elektrienergia tootmiseks
- Energia lõpptarbimises elektrienergia osakaalu suurendamine
- Tahkete fossiilkütuste järkjärguline kasutusest kõrvaldamine
- Maagaasi väiksem osakaal
- Gaasi- ja elektrisektori parem ühendamine
- Süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise tehnoloogiate kasutamine
- Selliste CO₂-neutraalsete energiakandjate kasutamine nagu roheline ja sinine vesinik, biometaan, sünteetiline gaas ja sünteetilised kütused
- Väiksem energiavajadus tänu elulaadi muutustele (nt aktiivsete transpordiviiside kasutamine, ringmajanduse põhimõtted)
- Ei oska öelda / arvamus puudub

2.3 Taastuenergia kasutamisega seotud eesmärk

Kehtivate õigusaktide kohaselt on ELi tasandi eesmärk, et 2030. aastaks oleks taastuenergia osakaal energia lõpptarbimises vähemalt 32%. Taastuenergia tehnoloogialahenduste kulud on viimastel aastatel oluliselt vähenenud.

Milline peaks Teie arvates olema ELi 2030. aasta eesmärk taastuenergia valdkonnas, et see aitaks saavutada ELi 2030. aasta kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärki (mille Te märkisite punktis **1.1**) ja ELi pikaajalist eesmärki muutuda 2050. aastaks kliimaneutraalseks?

- 2030. aastaks ELis taastuenergia osakaal energia lõpptarbimises vähemalt 32%, st sama, mis juba kokku lepitud
- 2030. aastaks ELis taastuenergia osakaal energia lõpptarbimises vähemalt 35%
- 2030. aastaks ELis taastuenergia osakaal energia lõpptarbimises vähemalt 40%
-

Veel kõrgem eesmärk kui see, mille kohaselt on 2030. aastaks ELis taastuvenergia osakaal energia lõpptarbimises vähemalt 40%

- Ei oska öelda / arvamus puudub

2.4 Energiatõhususega seotud eesmärk

Kehtivate õigusaktide kohaselt on ELi 2030. aasta energiatoõhususeesmärk vähemalt 32,5%[1] nii primaar- kui ka lõppenergia tarbimises ning EL on võtnud endale kohustuse järgida energiatoõhususe esikohale seadmise põhimõtet[2].

[1] Võrreldes 2007. aasta lähtetasemega.

[2] Energiatoõhususe esikohale seadmine tähendab alternatiivsete kulutõhusate energiatoõhususmeetmete võimalikult suurel määral arvesse võtmist energiasüsteemi kavandamise ning poliitiliste ja investeerimisotsuste puhul, et muuta energianõudlus ja -pakkumine tõhusamaks, seda eelkõige energia kulutõhusa säästmise kaudu lõpptarbimises, tarbijakajast lähtuvate algatuste ning energia muundamise, ülekande ja jaotamise tõhustamise kaudu, saavutades samas ikkagi nende otsuste eesmärgid (määrus (EL) 2018/1999).

Milline peaks Teie arvates olema ELi 2030. aasta eesmärk energiatoõhususe valdkonnas, et see aitaks saavutada ELi 2030. aasta kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärki (mille Te märkisite punktis 1.1) ja ELi pikaajalist eesmärki muutuda 2050. aastaks kliimanetraalseks?

- 2030. aasta energiatoõhususeesmärk (nii primaar- kui ka lõppenergia tarbimises) vähemalt 32,5%, st sama, mis juba kokku lepitud
- 2030. aasta energiatoõhususeesmärk (nii primaar- kui ka lõppenergia tarbimises) vähemalt 35%
- 2030. aasta energiatoõhususeesmärk (nii primaar- kui ka lõppenergia tarbimises) vähemalt 40%
- Veel kõrgem 2030. aasta energiatoõhususeesmärk (nii primaar- kui ka lõppenergia tarbimises) kui vähemalt 40%
- Ei oska öelda / arvamus puudub

2.5 Fossiilkütuste roll

2.5.1 Tahked fossiilkütused

Tahked fossiilkütused, nagu kivisüsi, pruunsüsi, turvas ja põlevkivi (edaspidi „tahked fossiilkütused“) on alates tööstusrevolutsioonist olnud riikide majandusarengu oluliseks tugisambaks. Ent need tekitavad suurel hulgal kasvuhoonegaaside ja muude saasteainete heidet. Nende kütuste kasutamine ilma sellega kaasneva heite vähendamiseta ei ole seega kooskõlas ELi 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärgiga.

Kuidas võiks lisaks kehtivatele õigusaktidele ning 2030. ja 2050. aastaks seatud kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärkidele Teie arvates sellele probleemile läheneda?

Võib märkida mitu vastust.

- Lisaks olemasolevale raamistikule ei ole vaja täiendavat riiklikku sekkumist
- Reguleerida riiklikul tasandil, määrates kindla kuupäeva, milleks tuleb tahkete fossiilkütuste kasutamine elektrienergia tootmises järk-järgult lõpetada
-

Reguleerida riiklikul tasandil, määrates kindla kuupäeva, milleks tuleb tahkete fossiilkütuste kasutamine soojusenergia tootmises järk-järgult lõpetada

- Anda tarbijatele selgelt märku, et tahkete fossiilkütuste kasutamine soojusenergia tootmiseks ei ole kestlik
- Anda ELi ja liikmesriikide tasandil jõulisem hinnasignaal üleminekuks tahketelt fossiilkütustelt teistele kütuseliikidele (nt süsinikdioksiidi maksustamise või heitkogustega kauplemise kaudu)
- Lõpetada järk-järgult igasugune avaliku sektori toetus tahkete fossiilkütustega seotud investeeringutele ja nende kütuste kasutamisele
- Edendada puhas tehnoloogiat (näiteks süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine/kasutamine), mis võimaldaks jätkata tahkete fossiilkütuste tarbimist
- Edendada CO₂-neutraalset elektrienergiatootmist ja lõppnõudluses elektrienergia osakaalu kasvu (nt taastuvenergiat põhinev elektrienergiatootmine ning elektrilised soojuspumbad ja elektrisõidukid)
- Ei oska öelda / arvamus puudub

2.5.2 Maagaas

Kas maagaas ja muud gaasid võivad Teie arvates aidata vähendada ELi energiasüsteemi CO₂ heidet ning aidata täita kasvuhuonegaaside heite

vähendamise 2030. aasta eesmärki, et lõppkokkuvõttes saavutada ELi pikaajaline eesmärk muutuda 2050. aastaks kliimanutraalseks?

- Jah, maagaas võib aidata ELil saavutada 2030. aasta eesmärke, kuna see on soojusenergia tootmises, transpordis ja elektrienergia tootmises kliimasõbralikum alternatiiv söele ja naftale ning tagab paindlikkuse üha rohkem taastuvenergiat toetavas energiasüsteemis
- Maagaas võib olla küll kasulik üleminekukütusena, kuid hiljemalt pärast 2030. aastat tuleks see järjest enam asendada CO₂-neutraalsete alternatiividega, nagu biogaas, biometaan, roheline vesinik ja sünteetiline gaas
- Maagaas on fossiilkütus, mille jätkuv kasutamine raskendab 2030. aasta eesmärgi saavutamist ja tekitab pikemas perspektiivis sõltuvuse efekti; keskendumine energiatõhususele ja elektrifitseerimisele aitab vähendada nõudlust maagaasi järele
- Ei oska öelda / arvamus puudub

2.6 Hooned

Hoonete osa energia lõpptarbimises, sealhulgas elektritarbimises on praegu 40%. Hoonetest on pärit ka 13% ELi kasvuhuonegaaside koguheitest (34%, kui arvestada ka kaudset heidet, mis tuleneb elektrienergia ja kaugkütte tootmisest). Hoonete CO₂ heidet saab vähendada ja nende energiatõhusust parandada mitmesuguste lahenduste abil.

2.6.1 Elamud - lahendused koduomanikele

Seoses elamutega palun hinnake allpool loetletud valikuid, mis on Teie arvates kõige olulisemad lahendused, mille abil koduomanikud saavad oma kodud kliimaneutraalseks muuta.

Skaalal 5 (väga oluline) kuni 1 (väheoluline). Kõiki valikuid ei pea hindama.

	1	2	3	4	5
Asendada praegune kütte- ja jahutussüsteem tõhusamaga (nt asendada gaasikatel soojuspumbaga)	☐	☐	☐	☐	☐
Vahetada välja bioenergiat, tahkeid või vedelaid fossiilkütuseid kasutavad vanad või ebatõhusad kütteseadmed	☐	☐	☐	☐	☐
Kasutada lokaalselt toodetud taastuvenergiat (nt biomass, päikese soojusenergia, päikesepaneelid, pinnaseenergia) või kaugkütte-/kaugjahutusvõrkude kaudu jaotatud taastuvenergiat	☐	☐	☐	☐	☐
Parandada hoone välispiirete termilisi omadusi parema isolatsiooni ja kvaliteetsemate akende abil	☐	☐	☐	☐	☐
Kasutada arukaid tehnoloogiaid (nt hoonete automaatika- ja juhtimissüsteemid, ruumitemperatuuri reguleerimine, arukad arvestid)	☐	☐	☐	☐	☐
Energiatõhusamate kodumasinade kasutamine	☐	☐	☐	☐	☐

2.6.2 Mitteeluhooned - lahendused hoonete omanikele

Seoses mitteeluhoonetega, nagu bürood, poed, haiglad, koolid, palun hinnake allpool loetletud valikuid, mis on Teie arvates kõige olulisemad lahendused, mille abil hoonete omanikud saavad hooned kliimaneutraalseks muuta.

Skaalal 5 (väga oluline) kuni 1 (väheoluline). Kõiki valikuvõimalusi ei pea hindama.

	1	2	3	4	5
Kasutada hoonete automaatika- ja juhtimissüsteeme ning arukaid ehitustehnoloogiaid	☐	☐	☐	☐	☐
Parandada hoone välispiirete termilisi omadusi parema isolatsiooni ja kvaliteetsemate akende abil	☐	☐	☐	☐	☐
Võtta kasutusele energiatõhusamad kütte- ja jahutussüsteemid	☐	☐	☐	☐	☐
Kasutada lokaalselt toodetud taastuvenergiat (nt biomass, päikese soojusenergia, päikesepaneelid, pinnaseenergia) või kaugkütte-/kaugjahutusvõrkude kaudu jaotatud taastuvenergiat	☐	☐	☐	☐	☐
Rakendada energijuhtimissüsteeme	☐	☐	☐	☐	☐

2.7 Tööstussektor

Tööstussektori osa energia lõpptarbimises on 25% ja tööstussektorist pärineb umbes 20% kasvuhooonegaaside koguheitest. Heite märkimisväärne vähendamine,

mis aitaks saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsuse ja nullsaaste eesmärgi, on tööstussektoris eriti keeruline ülesanne, mis eeldab tehnoloogialahenduste katsetamist ja ulatuslikku kasutuselevõttu 2030. aastaks, võttes arvesse tööstussektori investeerimistsükleid.

Palun hinnake allpool tabelis esitatud elemente vastavalt sellele, kui oluliseks Te peate tehnoloogiat ja muid lahendusi selles, et vähendada 2030. aastaks tööstusrajatiste kasvuhooonegaaside heidet.

Skaalal 5 (väga oluline) kuni 1 (väheoluline). Kõiki valikuvõimalusi ei pea hindama.

	1	2	3	4	5
Tööstusprotsesside suurem energiatõhusus	☐	☐	☐	☐	☐
Tööstusprotsesside elektrifitseerimine	☐	☐	☐	☐	☐
Vesiniku kasutamine tööstuses, nt kütuse, lähteaine või redutseerijana	☐	☐	☐	☐	☐
Süntetiliste kütuste kasutamine tööstuses	☐	☐	☐	☐	☐
Säästva biomassi kasutamine lähteainena (nt keemiatööstuses)	☐	☐	☐	☐	☐
Säästva biomassi kasutamine kütusena	☐	☐	☐	☐	☐
Süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine või kogumine ja kasutamine	☐	☐	☐	☐	☐
Ringluspõhisemad protsessid, millega kaasneb toodete ja materjalide ulatuslikum korduskasutamine ja ringlussevõtt, ning uute ärimudelite väljatöötamine	☐	☐	☐	☐	☐
Heitemahukate toodete asendamine alternatiivsete toodetega, mille tootmine ei tekita kasvuhooonegaaside heidet või tekitab seda vähe	☐	☐	☐	☐	☐

2.8 Liikuvus: maanteetransport

Pange tähele, et komisjon algatab ka avaliku konsultatsiooni säästva ja aruka liikuvuse strateegia kohta.

Maanteetranspordi osa ELi transpordisektori kasvuhooonegaaside heites on ligikaudu 70% ja ELi koguheites umbes 20%. Seetõttu on sellel kliimaneutraalsele majandusele üleminekus ja kasvuhooonegaaside heite vähendamiseks võimaliku kõrgema 2030. aasta eesmärgi seadmisel oluline roll. EL on võtnud vastu mitmeid poliitikameetmeid, näiteks kehtestanud kütuse maksustamise miinimummäära ning uute autode, kaubikute ja veoautode CO₂ heite vähendamise eesmärgid 2025. ja 2030. aastaks.

Kliima- ja keskkonnaprobleeme silmas pidades palun hinnake, kui oluline on, et ELi tegevus keskenduks järgmistele valdkondadele.

Skaalal 5 (väga oluline) kuni 1 (väheoluline). Kõiki valikuvõimalusi ei pea hindama.

	1	2	3	4	5
Säästvamate transpordiliikide osakaalu suurendamine (nt mitmeliigilise transpordi toetamine, aktiivsed transpordiliigid, nagu kõndimine ja jalgrattasõit)	☐	☐	☐	☐	☐
Kogu transpordisüsteemi tõhustamine (nt paremate liikluskorraldussüsteemide abil)	☐	☐	☐	☐	☐
Keskkonnanahoidlike sõidukite, näiteks elektrisõidukite ja vesinikkütuseelemendiga sõidukite kasutuselevõtu suurendamine (nt heitenormid) ja selle tagamine, et need integreeritaks tõhusalt energiavõrku	☐	☐	☐	☐	☐
Säästvate alternatiivkütuste kasutuselevõtu suurendamine (nt laadimis-/tankimistaristu arendamine, kütuse segamise normid)	☐	☐	☐	☐	☐
Säästvate tarbijavalikute ja vähese heitega liikuvuse tavade soodustamine (nt põhimõtete „saastaja maksab“ ja „kasutaja maksab“ ulatuslikum kohaldamine, tarbijate parem teavitamine CO ₂ jalajäljest)	☐	☐	☐	☐	☐
Säästvasse transporditaristusse ja säästvatesse transpordilahendustesse (nt kiirraudtee, siseveeteed, laadimis- ja tankimistaristu) tehtavate investeeringute suurendamine	☐	☐	☐	☐	☐
Uuenduslike digilahenduste kasutuselevõtu soodustamine transpordis	☐	☐	☐	☐	☐
Säästva transpordi taskukohasuse ja juurdepääsetavuse parandamine	☐	☐	☐	☐	☐

Millised on Teie arvates peamised tõkked heiteta sõidukite levikule turul?

Võib märkida mitu vastust.

- Vähese heitega ja heiteta sõidukite ostuhind
- Laadimis-/tankimistaristu kättesaadavus
- Sõidukimudelite kättesaadavus
- Ebapiisav sõiduulatus
- Vähese heitega ja heiteta sõidukite maksukohtlemine
- Muu

2.9 Põllumajandus, metsandus ja maakasutus

Maakasutuse abil saab vähendada kasvuhooonegaaside heidet seeläbi, et süsinikdioksiidi tekitavad kütused ja fossiilkütused asendatakse biomassiga ning suurendatakse CO₂ sidumist mullas ja biomassis. Teisest küljest tekitavad põllumajandustavad ise kasvuhooonegaaside heidet ning metsaraie ja maa harimise käigus vabaneb metsast ja maast CO₂-te.

Millised allpool loetletud lahendused on Teie arvates kõige olulisemad, et

vähendada kasvuhoonegaaside heidet ja suurendada CO₂ sidumist

maakasutussektorites?

Võib märkida mitu vastust.

- Metsastamine Euroopa metsasuse suurendamiseks
- Metsade säästev majandamine, taastamine ja säilitamine, tagamaks, et olemasolevad metsad seovad rohkem CO₂-te
- Tagada, et metsad on biomajanduse jaoks materjaliallikas, rakendades samal ajal metsade säästva majandamise tavasid
- Selliste põllumajandustavade edendamine, mille abil on võimalik säilitada põllumajanduslikes muldades rohkem CO₂-te ja vähendada tegevusi, mille tulemusena CO₂ mullast vabaneb
- Agrometsanduse ja agroökoloogiliste tavade edendamine
- Põllumajandus/vesiviljelus kui bioenergia ja biokütuste jaoks tarviliku biomassi allikas: *toiduks kasutatavate põllukultuuride baasil*
- Põllumajandus/vesiviljelus kui bioenergia ja biokütuste jaoks tarviliku biomassi allikas: *põllumajandusjäätmete baasil*
- Põllumajandus/vesiviljelus kui bioenergia ja biokütuste jaoks tarviliku biomassi allikas: *puitbiomassi baasil (nt mitmeaastased kultuurid, puit- ja rohhtaimed, lühikese raieringiga madalmets)*
- Põllumajandus/vesiviljelus kui bioenergia ja biokütuste jaoks tarviliku biomassi allikas: *vetikate tootmise baasil*
- Turvasmulla ning märg- ja turbaalade säilitamine ja taastamine
- Rohumaa säilitamine ja taastamine
- Karjakasvatusest tuleneva heite vähendamine
- Väetistest tuleneva heite vähendamine põllumajanduses, sealhulgas väetiste kasutamise vähendamise kaudu
- Mullaharimisest tuleneva heite vähendamine põllumajanduses
- Toidu ja sööda tootmiseks maa kasutamisel üleminek säästvale vesiviljelusele

I OSA

3 Soodustavad tingimused ja muu poliitika

3.1 Tarbijate valikud

Tarbijate valikud ja käitumisharjumuste muutumine võivad kasvuhoonegaaside heidet märkimisväärselt mõjutada. Millistel võimalikel muudatustel on Teie arvates suurim potentsiaal vähendada kasvuhoonegaaside heidet?

Võib märkida mitu vastust.

- Vähem autot kasutada. Rohkem kõndida ning sõita jalgratta ja ühistranspordiga.
- Sõita vähem lennukiga või kasutada selle asemel vähem saastavaid võimalusi, nagu reisimine rongiga või videokonverentsi teel kohtumiste korraldamine

- Valida selline toit, mis on tervislikum ja mille tootmine tekitab vähem süsihappegaasi
- Vältida ületarbimist, muutes oma nõudlust kodumasinade, riiete ja muude toodete järele
- Hakata kasutama „toote kui teenuse“ pakkumise ärimudeleid (nt toodete ostmise asemel nende rentimine) või muid ringmajandusel põhinevaid ärimudeleid (nt jagamine)
- Valida elukohaks energia- ja materjalitõhusamad hooned
- Jäätmeid rohkem vähendada ja ringlusse võtta

3.2 Õiglane üleminek ja tööhõive

Ambitsioonikas 2030. aasta eesmärk ELi kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks põhjustab üleminekuga seotud raskusi nii kogu majandusele kui ka kodanikele. On oluline, et selle ülemineku kulusid jagataks. Kui kulud on mõne ühiskonnarühma jaoks ebaproportsionaalsed, võetakse koormuse leevendamiseks meetmeid. Samuti peaksid kõik ühiskonnarühmad kasu saama.

Mis liiki meetmeid peaks EL toetama oma kliimapoliitika rahastamisvahenditega (nagu ELi HKS-i raames loodud moderniseerimisfond), et edendada õiglast ja sotsiaalselt tasakaalustatud üleminekut?

Võib märkida mitu vastust.

- Majanduse mitmekesistamine ja ajakohastamine, võttes sihiks fossiilkütuste kasutamisest loobumise
- Energiasüsteemi ajakohastamine, keskendudes energiatõhususele ja taastuvenergia kasutuselevõtule
- Selliste sektorite töötajate ümberõpe, mis tekitavad või kus toodete tootmisel tekib palju kasvuhoonegaaside heidet
- Sotsiaal- ja hoolekandepoliitika, näiteks energiaostuvõimetuse vähendamiseks ja tööturustaatus vahelise liikumise toetamiseks kavandatud poliitika
- Muu

3.3 Maksud ja CO₂ heite maksustamine: tulu kasutamine

Kuigi CO₂ heite maksustamine suurendab energiakulusid, annab see ka võimaluse kasutada tulu kasulikul viisil. Milline järgmistest oleks Teie arvates kõige kasulikum viis CO₂ heite maksustamise vahendist saadava tulu kasutamiseks?

Võib märkida mitu vastust.

- Võtta tulu tagasi ringlusse tööjõumaksude vähendamise kaudu (st reformida maksusüsteemi, et muuta need tööhõivesõbralikumaks)
- Kasutada tulu väikese sissetulekuga leibkondadele või muudele haavatavatele rühmadele hüvitiste pakkumiseks
- Kasutada tulu väikese sissetulekuga leibkondade toetamiseks üleminekuprotsessis (nt sihipärased toetused hoonete soojustamiseks ja energiatõhususe suurendamiseks või vähese heitega liikuvuse soodustamiseks)
-

Kasutada tulu selleks, et rahastada roheliste tehnoloogiate kasutuselevõttu, vähese heitega liikuvuse taristu kasutuselevõttu jne

- Kasutada tulu õiglase ülemineku toetamiseks haavatavates piirkondades

3.4 Teadusuuringud, innovatsioon ja tehnoloogia kasutuselevõtt

Millises valdkonnas oleks Teie arvates teadusuuringute rahastamine valitsuse poolt kõige olulisem, et vähendada 2030. aastaks rohkem heidet eesmärgiga muuta EL 2050. aastaks kliimaneutraalseks? Palun valige kuni viis vastust.

Võib märkida mitu vastust.

- Kliimateadus
- Vesinikumajandus ja kütuseelemendid
- Sünteetilised kütused
- Süsinikdioksiidiheitevaba ringtööstus
- Süsinikdioksiidi kogumise, kasutamise ja säilitamise tehnoloogiad
- Energiatõhusus
- Taastuvenergia
- Energia salvestamine
- Säästev ja arukas liikuvus
- Arukad ja säästvad hooned
- Biomajandus, põllumajandus ja metsandus, looduspõhised lahendused maal ja merel
- Tehnoloogia integreerimine, taristu ja üleminek digitehnoloogiale
- Sotsiaal-majanduslikud ja käitumisuuringud ja innovatsioon

I OSA

4 Lisateave

Kas on veel olulisi aspekte, mida küsimustes ei käsitletud ja mida soovite kommenteerida?

kuni 1000 tähemärki

Vajaduse korral laadige üles mis tahes lisamaterjale, nagu kokkuvõtlikud kirjalikud seisukohavõtud või poliitikaülevaated, mis väljendavad Teie või Teie organisatsiooni seisukohta või arvamusi.

Fail võib olla suurusega kuni 1 MB

Lubatud on üksnes pdf,txt,doc,docx,odt,rfc tüüpi failid

II OSA (ekspertidele)

Pange tähele, et Te ei pea vastama küsimustiku mõlemale osale, vaid võite täita neist ainult ühe. Samuti ei ole vaja vastata kõigile küsimustikus esitatud küsimustele.

Küsimustiku teises osas esitatud küsimused on poliitikaspetsiifilisemad ning nende abil uuritakse võimalusi, kuidas täiustada kliima- ja energiavaldkonnas kehtivaid meetmeid ja parandada võimalike uute meetmete kavandamist, et vähendada 2030. aastaks rohkem kasvuhoonegaaside heidet.

II OSA (ekspertidele)

5 Kliima- ja energiapoliitika kujundamine

Peamised kliimavaldkonna õigusaktid, mis on seotud kõrgema eesmärgi seadmisega, on järgmised:

- *ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (ELi HKS) direktiiv, milles käsitletakse suuri punktsaasteallikaid ja lennundust;*
- *jõupingutuste jagamise määrus, millega jaotatakse liikmesriikide vahel kasvuhoonegaaside heite vähendamise jõupingutused muudes majandussektorites, nagu transport, hooned, väiketööstus, põllumajandus ja jäätmed;*
- *maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse (LULUCF) määrus, milles käsitletakse süsinikdioksiidi looduslikest neeldajatest pärit heidet ja selle sidumist (mulla süsinik ja biomass) ELis, ning*
- *autode ja kaubikute CO₂ heite normid.*

Peamised energiavaldkonna õigusaktid, mis on seotud võimaliku kõrgema eesmärgi seadmisega, on taastuvenergia direktiiv ja energiatõhususe direktiiv.

Kasvuhoonegaaside heite ulatuslikumat vähendamist 2030. aastaks tuleks toetada ka asjakohase tugiraamistiku ja sidusa poliitikaga muudes valdkondades, nagu liikuvus, põllumajandus, energia maksustamine jne.

5.1 Kliimapoliitika eri vahendite roll

Kehtivate kliimaalaste õigusaktidega on ette nähtud, et ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kuuluvad sektorid vähendavad 2030. aastaks heidet 2005. aastaga võrreldes 43%. Jõupingutuste jagamise määrusega hõlmatud

sektoritele on 2030. aastaks seatud eesmärk vähendada heidet kokku 30% võrreldes 2005. aastaga. Maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse määruse kohase maakasutusega seotud sidumise puhul on eesmärk tagada, et CO₂ sidumine ELis toimub kuni 2030. aastani vähemalt samas ulatuses, nagu on prognoositud vastavalt praegustele maakasutustavadele.

Milliste eespool nimetatud peamiste kliimavaldkonna õigusaktide puhul tuleks eesmärke märkimisväärselt suurendada, et EL suudaks 2030. aastaks vähendada kasvuhoonegaaside heidet 50-55% võrreldes 1990. aastaga? Palun hinnake järgmises tabelis esitatud elemente.

Skaalal 5 (eesmärke on vaja oluliselt suurendada) kuni 1 (pole tähtis, selle õigusakti puhul ei ole kliimaeesmärke vaja suurendada).

	1	2	3	4	5
ELi heitkogustega kauplemise süsteem	☐	☐	☐	☐	☐
Jõupingutuste jagamise määrus	☐	☐	☐	☐	☐
Maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse määrus	☐	☐	☐	☐	☐

5.2 ELi heitkogustega kauplemise süsteem (ELi HKS)

Kehtivas õigusraamistikus aastateks 2021-2030 prognoositakse ELi HKSiga hõlmatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemist kõnealusel ajavahemikul 2,2% aastas. Kõrgema eesmärgi saavutamiseks võib siiski olla vajalik, et see langus oleks suurem, või kaaluda muid CO₂ hinnasignaali mõjutavaid meetmeid.

ELi HKSiga seotud eesmärki saab suurendada mitmesuguste poliitikavalikute abil. Kuidas saaks ELi HKSiga seotud eesmärki kõige paremini suurendada, et aidata vähendada heidet 2030. aastaks 50-55%?

Võib märkida mitu vastust.

- Suurendada lineaarset vähendamistegurit ja sellest tulenevalt vähendada kiiremini igal aastal saadaolevate LHÜde kogust
- Suurendada lineaarset vähendamistegurit ja langetada lähtetaset, mille suhtes lineaarset vähendamistegurit kohaldatakse (st vähendada eraldatavate LHÜde üldkogust)
- Kehtestada hinnapoliitika (nt madalaim hind)
- Vähendada tasuta eraldatavate LHÜde osakaalu või tasuta eraldamine kaotada
- Tugevdada turustabiilsusreservi reegleid (nt ajakohastada LHÜde reservi lisamise määrasid), kuid kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärki peaksid aitama suurendada eelkõige muud poliitikameetmed

5.2.1 Suure energiakasutusega tööstusharudes kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohu vähendamine

Kõrgemad eesmärgid vähendavad HKSi LHÜde üldkogust (piirmäära) ning see mõjutab nii enampakkumiseks saadaolevate LHÜde kogust kui ka LHÜde tasuta eraldamist. LHÜde eraldamiseks vaikimisi rakendatav meetod on enampakkumine ja tasuta eraldamise eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu ELi HKSiiga hõlmatud suure energiakasutusega sektorites. Komisjon võttis Euroopa rohelist kokkulepet käsitlevas teatises kohustuse teha ettepanek piiril kohaldatava süsinikdioksiidi kohandusmehhanismi kasutuselevõtmiseks teatavates sektorites, et vähendada kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu, juhul kui maailmas jäävad erinevused eesmärkide tasemes püsima, samal ajal kui EL oma kliimapüüdlusi suurendab. Kõnealune meede kavandatakse nii, et see oleks kooskõlas Maailma Kaubandusorganisatsiooni reeglite ja ELi muude rahvusvaheliste kohustustega.

Juhul kui kehtestatakse kõrgemad eesmärgid, et need vastaksid kogu majandust hõlmavale eesmärgile vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks 50-55% võrreldes 1990. aastaga, ja kui tööstussektorile jätkatakse LHÜde tasuta eraldamist, et vähendada kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu, siis kas tasuta eraldatavate LHÜde osakaalu tuleks muuta?

- Tööstussektorile tasuta eraldatavate LHÜde osakaal HKSi piirmäära ulatuses võib suureneeda
- Tööstussektorile tasuta eraldatavate LHÜde osakaal HKSi piirmäära ulatuses peaks jääma praegusele tasemele
- Tööstussektorile tasuta eraldatavate LHÜde osakaal HKSiis peaks vähenema
- Ei oska öelda / arvamus puudub

5.3 Maanteetranspordi ja hoonete lisamine ELi heitkogustega kauplemise süsteemi

5.3.1 CO₂ heite maksustamise roll

Milline peaks Teie arvates olema CO₂ heite maksustamise roll heite vähendamisel hoonete ja maanteetranspordi sektoris?

- See peaks täiendama muid valdkondlikke poliitikameetmeid, nagu juba kehtivad maksud, tollimaksud ja muud lõivud
- See peaks asendama muud valdkondlikud meetmed
- See ei ole sobiv/teostatav vahend ja selle asemel peaks heite vähendamiseks võtma muid meetmeid
- Ei oska öelda / arvamus puudub

5.3.2 CO₂ heite maksustamise viis

Kui EL kehtestaks hoonete või maanteetranspordi sektoris CO₂ hinna, siis millist varianti Te eelistaksite?

- Kehtestada nendes sektorites CO₂ maks
- Lisada need sektorid heitkogustega kauplemise süsteemi ja kasutada enampakkumist
- Ei oska öelda / arvamus puudub

5.3.3 Seos jõupingutuste jagamise määrusega

Kas juhul, kui ELi HKS hõlmaks maanteetranspordi ja hoonesektorist pärinevat energiaga seotud heidet, tuleks ELi HKS-i üle viia ka muu energiaga seotud heide, mis on praegu hõlmatud jõupingutuste jagamise määrusega?

- Jah
- Ei
- Ei oska öelda / arvamus puudub

Kui vastasite jaatavalt, siis milline järgmistest sektoritest:

- Energiaga seotud heide väikestest tööstusrajatistest
- Energiaga seotud heide, mis tekib olmejäätmete põletamisel
- Muudest sektoritest (nt põllumajandus) pärinev energiaga seotud heide

5.3.4 Hoonete ja maanteetranspordi CO₂ heite maksustamise ühtlustamine

Kui suures ulatuses ühtlustamist Te **hoonesektori** ja praeguste ELi HKS-i sektorite CO₂ hindade puhul eelistaksite?

- Hoonesektoris tuleks liikmesriikides kehtestada kohe algusest peale ühtsed CO₂ hinnad, kaasates hoonesektori ELi HKS-i
- Hoonesektoris tuleks kogu ELis kehtestada CO₂ hind, kuid hoonesektori CO₂ hinnad võivad erineda praeguste ELi HKS-i sektorite CO₂ hindadest
- Hoonesektoris tuleb kehtestada CO₂ hind, kuid liikmesriikidele peaks jääma võimalus määrata kindlaks riiklikud CO₂ hinnad selles sektoris
- Võttes arvesse juba olemasolevaid riiklikke vahendeid (maksud, lõivud jne), ei ole CO₂ hinna kehtestamine kogu ELis sobiv

Kui suures ulatuses ühtlustamist Te **maanteetranspordi** sektori ja praeguste ELi HKS-i sektorite CO₂ hindade puhul eelistaksite?

- Maanteetranspordi sektoris tuleks liikmesriikides kehtestada kohe algusest peale ühtsed CO₂ hinnad, kaasates maanteetranspordi sektori ELi HKS-i
- Maanteetranspordi sektoris tuleks kogu ELis kehtestada CO₂ hind, kuid maanteetranspordi sektori CO₂ hinnad võivad erineda praeguste ELi HKS-i sektorite CO₂ hindadest
- Maanteetranspordi sektoris tuleb kehtestada CO₂ hind, kuid liikmesriikidele peaks jääma võimalus määrata kindlaks riiklikud CO₂ hinnad selles sektoris
- Võttes arvesse juba olemasolevaid riiklikke vahendeid (maksud, lõivud jne), ei ole CO₂ hinna kehtestamine kogu ELis sobiv

5.3.5 ELi heitkogustega kauplemise laiendamine - võimalused

Millised **võimalused** avanevad Teie arvates sellega, kui ELi heitkogustega kauplemine hõlmaks ka hooneid ja transporti? Palun hinnake, millised allpool loetletud võimalused on kõige olulisemad.

Skaalal 5 (väga oluline) kuni 1 (väheoluline). Kõiki valikuvõimalusi ei pea hindama.

	1	2	3	4	5
Suurendab majanduslikku tasuvust	☐	☐	☐	☐	☐
Muudab hoonete renoveerimise ja elektrifitseerimise rahaliselt atraktiivsemaks	☐	☐	☐	☐	☐
Elektrisõidukite ja fossiilkütusel töötavate sõidukite puhul sama CO ₂ hinna stiimul	☐	☐	☐	☐	☐
Loob tulu, mida saab kasutada ülemineku hõlbustamiseks ja väiksema sissetulekuga leibkondadele hüvitiste pakkumiseks	☐	☐	☐	☐	☐
Aitab ELil saavutada oma kliima- ja keskkonnanäesmärgid	☐	☐	☐	☐	☐

5.3.6 ELi heitkogustega kauplemise laiendamine - probleemid

Millised **probleemid** tekivad Teie arvates sellega, kui ELi heitkogustega kauplemine hõlmaks ka hooneid ja transporti? Palun hinnake, millised allpool loetletud probleemid on kõige teravamad.

Skaalal 5 (väga oluline) kuni 1 (väheoluline). Kõiki valikuvõimalusi ei pea hindama.

	1	2	3	4	5
Hoonete ja maanteetranspordi sektoris heite vähendamiseks vajalik CO ₂ hinnasignaali tase	☐	☐	☐	☐	☐
Mõju hinnale ELi HKSi	☐	☐	☐	☐	☐
Halduskeerukus ning töökindla seire-, aruandlus- ja kontrollisüsteemi rakendamine	☐	☐	☐	☐	☐
Kattumine nendes sektorites kehtivate hinnakujundusmeetmetega (eelkõige maksustamine)	☐	☐	☐	☐	☐
Vastuvõetavus ühiskonnas, pidades silmas õiglast üleminekut	☐	☐	☐	☐	☐
Nendes sektorites CO ₂ hinna kehtestamise poliitiline vastuvõetavus	☐	☐	☐	☐	☐

5.3.7 Kuidas juurutada CO₂ heite maksustamist meretranspordi sektoris?

Kui EL kehtestaks meretranspordi sektoris CO₂ hinna, peaks ta seda tegema järgmiselt.

- Tegema ettepaneku kehtestada sektoris kütusemaks, millega tagataks kindlus CO₂ heite maksustamise teel antava stiimuli, kuid mitte keskkonnamõju suhtes

- Lisama sektori ELi HKS-i ja kohaldama enampakkumist, millega tagataks kindlus kasvuhoonegaaside heite vähendamise üldise tulemuse suhtes, mis hõlmab kõiki ELi HKS-i kuuluvaid sektoreid
- Ei oska öelda / arvamus puudub

5.3.8 ELi HKS ja meretranspordi sektor - peamised aspektid, mida tuleks kaaluda

Millised on kõige olulisemad aspektid, mida tuleks kaaluda seoses meretranspordi lisamisega ELi HKS-i?

Võib märkida mitu vastust.

- Hõlmatavad kasvuhoonegaaside heitkogused (sadamates tekkinud heide, ELi-sisene/väline heide)
- Tehnoloogianeutraalsel ja paindlikul lähenemisviisil põhinevate heite vähendamise meetmete kulutasuvus
- Tulu loomine, et toetada merendussektoris heite vähendamiseks investeeringute tegemist
- ELi HKS-i tulenevate kohustuste vältimise / kohustustest kõrvalehoidmise oht
- ELi meretranspordisektori konkurentsivõime
- Nõuete täitmise tagamine (nt laevandusettevõtjate halduskoormus)
- Tee rajamine tulevaste heite vähendamise meetmete rakendamiseks üleilmsel tasandil

5.4 Jõupingutuste jagamise määruse roll

Milline järgmistest väidetest väljendab kõige paremini Teie seisukohta selle suhtes, kuidas peaksid 2030. aasta kõrgemad kliimaeesmärgid kajastuma jõupingutuste jagamise määruses ja vastavates riiklikes heitkoguste vähendamise eesmärkides?

Võib märkida mitu vastust.

- Jõupingutuste jagamise määruse üldine eesmärk peaks tulenema jõupingutuste jagamise sektorite kulutõhusast panusest heitkoguste üldisesse vähendamisse võrreldes ELi heitkogustega kauplemise süsteemi ning maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektoritega
- Jõupingutuste jagamise sektorite lisapanus peaks olema HKS-i kuuluvate sektorite omast väiksem
- ELi 2030. aasta kõrgemad kliimaeesmärgid jõupingutuste jagamise sektoritele ei pea määruse kohastes riiklikes heitkoguste vähendamise eesmärkides täielikult kajastuma, vaid osa heitkoguste täiendavast vähendamisest peaks olema võimalik saavutada näiteks valitsusväliste osalejate tegevuse või heite vähendamist soodustava poliitika abil
- Jõupingutuste jagamise sektorite, näiteks hoonete ja transpordi CO₂ heitkogused peaksid olema võimalikult suures ulatuses hõlmatud heitkogustega kauplemise süsteemiga ning need tuleks jõupingutuste jagamise määruse kohastest riiklikest eesmärkidest välja jätta
- Jõupingutuste jagamise sektorite, näiteks hoonete ja transpordi CO₂ heitkogused peaksid olema võimalikult suures ulatuses hõlmatud heitkogustega kauplemise süsteemiga ning samuti tuleks neid jätkuvalt arvesse võtta jõupingutuste jagamise määruse kohastes riiklikes heitkoguste

vähendamise eesmärkides, et säilitada liikmesriikidele stiimulid võtta heite vähendamiseks täiendavaid meetmeid

- Ei oska öelda / arvamus puudub

Kui jõupingutuste jagamise määruse kohaseid riiklike heitkoguste vähendamise eesmärke suurendatakse, siis kas tuleks kohandada veel mingeid määruse elemente?

Võib märkida mitu vastust.

- Ei, määrus täidab praegusel kujul oma eesmärgi
- Anda kõrgemate riiklike eesmärkide arvutamise metoodikas kulutasuvusele suurem kaal
- Kohandada järgmistesse aastatesse ülekandmise, laenamise ja teisele liikmesriigile loovutamise seotud paindlikkuse ulatust
- Suurendada LULUCFi ühikute kasutamise võimalust
- Suurendada juurdepääsu ELi HKSiga seotud paindlikkusvõimalustele
- Ei oska öelda / arvamus puudub

5.5 Maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse (LULUCF) määruse roll

Kuidas veel saaks LULUCFi sektor aidata saavutada 2030. aasta kõrgemat kliimaeesmärki ja 2050. aastaks kliimaneutraalsuse? Palun hinnake allpool loetletud valikuvõimalusi.

Skaalal 5 (väga oluline) kuni 1 (väheoluline). Kõiki valikuvõimalusi ei pea hindama.

	1	2	3	4	5
Muuta LULUCFi arvestusreeglid rangemaks, nii et LULUCFi ühikute loomiseks tuleb teha rohkem jõupingutusi	☐	☐	☐	☐	☐
Suurendada LULUCFi sidumiseesmärki kogu sektoris	☐	☐	☐	☐	☐
Suurendada paindlikkust selle suhtes, kuidas LULUCFi ühikuid kliimaeesmärkide täitmiseks kasutatakse (nt suuremad loovutamisevõimalused LULUCFis, suurem paindlikkus jõupingutuste jagamise määrusega, sealhulgas põllumajandusheite kompenseerimine)	☐	☐	☐	☐	☐
Töötada välja ELi metoodika süsinikdioksiidi sidumisest saadavate ühikute toendamiseks põllumajandustootjate ja metsandusettevõtjate tasandil süsinikdioksiidi eri liiki sidumiste puhul metsanduses ja põllumajanduses (sh metsastamine, märgalade kaitse ja taastamine, mulla süsinikusisalduse suurendamine või süsinikdioksiidi säilitamine pikaealistes puittoodetes)	☐	☐	☐	☐	☐
Ei oska öelda / arvamus puudub	☐	☐	☐	☐	☐

5.6 Energiapoliitika roll

Euroopa rohelises kokkuleppes on selgelt öeldud, et kõrgema kliimaeesmärgi korral peaks komisjon 2021. aasta juuniks vaatama läbi asjakohased õigusaktid ja tegema vajaduse korral ettepanekud nende muutmiseks.

Milliseid energiavaldkonna õigusakte tuleks Teie arvates muuta, et aidata täita 2030. aasta kõrgemat kliimaeesmärki?

Võib märkida mitu vastust.

- Energiatõhususe direktiiv
- Taastuvenergia direktiiv
- Energialiidu ja kliimameetmete juhtimise määrus
- Energia siseturgu käsitlevad õigusaktid
- Muu
- Muutmist ei ole vaja

5.6.1 Taastuvenergiapoliitika

Kui taastuvenergia kasutamisele seada kõrgem eesmärk (üle 32%), siis palun hinnake allpool loetletud meetmeid/vahendeid, mille rakendamist võiks kaaluda.

Skaalal 5 (väga oluline) kuni 1 (väheoluline). Kõiki valikuvõimalusi ei pea hindama.

	1	2	3	4	5
Kehtivate õigusaktide täitmise tõhusam tagamine	☐	☐	☐	☐	☐
Täiendav tehniline ja rahaline toetus kehtivate õigusaktide rakendamiseks	☐	☐	☐	☐	☐
Lisameetmed, et soodustada taastuvenergia tootmises üleeuroopalise lähenemisviisi rakendamist (nt piiriülesed projektid taastuvatest energiaallikatest elektri tootmiseks)	☐	☐	☐	☐	☐
Lisameetmed taastuvenergia detsentraliseeritud tootmise suurendamiseks (nt oma tarbeks toodetud energia tarbimine, energiakogukonnad)	☐	☐	☐	☐	☐
Lisameetmed taastuvatest energiaallikatest elektri tootmise suurendamiseks, sealhulgas vajaliku taristu väljaarendamine	☐	☐	☐	☐	☐
Lisameetmed taastuvallikatest soojuse ja jahutuse tootmise suurendamiseks (nii hoonetes kui ka tööstuses)	☐	☐	☐	☐	☐
Lisameetmed taastuvenergia tarbimise suurendamiseks tööstuses	☐	☐	☐	☐	☐
Lisameetmed taastuvenergia tarbimise suurendamiseks hoonetes	☐	☐	☐	☐	☐
Lisameetmed taastuvenergia tarbimise suurendamiseks transpordis	☐	☐	☐	☐	☐
Lisameetmed tagamaks, et biomassi kasutataks säästvalt	☐	☐	☐	☐	☐
Lisameetmed taastuvenergia tootmisega seotud innovatsiooni toetamiseks	☐	☐	☐	☐	☐

5.6.2 Energiatõhususega seotud poliitika

Kui energiatõhususega seoses seada kõrgem eesmärk (üle 32,5%), siis palun hinnake allpool loetletud meetmeid/vahendeid, mille rakendamist võiks kaaluda.

Skaalal 5 (väga oluline) kuni 1 (väheoluline). Kõiki valikuvõimalusi ei pea hindama.

--	--	--	--	--	--

	1	2	3	4	5
Kehtivate õigusaktide täitmise tõhusam tagamine	☐	☐	☐	☐	☐
Täiendav tehniline ja rahaline toetus kehtivate õigusaktide rakendamiseks	☐	☐	☐	☐	☐
Energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohustuslik järgimine asjakohastes seadusandlikes, investeerimis- ja planeerimisotsustes	☐	☐	☐	☐	☐
Rangemad energiatõhususe nõuded toodetele	☐	☐	☐	☐	☐
Rangemad energiatõhususe nõuded hoonetele	☐	☐	☐	☐	☐
Rangemad energiatõhususe nõuded tööstusprotsessidele, sealhulgas protsesside integreerimine ja heitsoojuse korduskasutamine	☐	☐	☐	☐	☐
Rangemad energiatõhususe nõuded sõidukitele	☐	☐	☐	☐	☐
Uued nõuded põllumajandussektorile ja masinate elektrifitseerimise edendamine	☐	☐	☐	☐	☐
Nõuded IKT sektorile energiatõhususe ja heitsoojuse taaskasutamise edendamiseks (nt otsused andmekeskuste asukoha ja ülesehituse kohta)	☐	☐	☐	☐	☐

5.6.3 Renoveerimine

Renoveerimine on oluline vahend, mille abil vähendada hoonete kasvuhoonegaaside heidet, soodustada taastuenergia kasutuselevõttu ja parandada energiatõhusust.

Kuidas saaks Teie arvates kõige paremini stimuleerida hoonete renoveerimist?

Võib märkida mitu vastust.

- Energiatõhusus- ja taastuenergialahendusi takistavate haldustõkete kõrvaldamine
- Teadlikkuse suurendamine ja säästvate hoonetega kaasneva laiema kasu parem tutvustamine, eelkõige seoses kulude kokkuhoiuga
- Tarbijate teadlikkuse suurendamiseks sagedamini antav ja selgem teave gaasi tarbimise kohta arukaid arvesteid kasutades
- Arhitektidele, inseneridele ja muule tööjõule parema hariduse ja koolituse pakkumine kvaliteetse renoveerimise tagamiseks
- Kohustusliku renoveerimise eesmärgid konkreetsetes sektorites, nt üldkasutatavad hooned, munitsipaalalamud, koolid, haiglad
- Energiasäästukohustuse kavad
- Kohustus ületada enne rentimist teatav energiatõhususstandard, halvimate tõhususnäitajatega hoonete järk-järgult kasutusest eemaldamine
- Finantsmehhanismid (juurdepääs rahastamisele ja stiimulitele), sealhulgas kavad, mis on otseselt seotud kinnisvara endaga, mitte hoonet rentiva isikuga
- Ühtsete kontaktpunktide loomise edendamine, halduskoormuse ja viivituste vähendamine ning muud lähenemisviisid renoveerimise hõlbustamiseks, nt energiatõhususe suurendamiseks valmislahenduste kasutamine

- Tasuta sõltumatud energiaauditid kodumajapidamistele (nt auditi kulud kannavad ametiasutused või määratakse see fossiilküteteine tarnijate kohustuseks)
- CO₂ heite maksustamine
- Väiksemate projektide koondamine, et muuta investering atraktiivsemaks
- Koostöö kinnisvaraportfelli omanikega, et minna üle kliimanetraalsetele / vähese heitega hoonetele
- Energiatõhususe lepingute ja energiateenuse ettevõtjate pakutavate teenuste kasutamise edendamine
- Avaliku sektori eeskuju (nt kliimanetraalsete / vähese heitega hoonete rentimine või ostmine või olemasolevate üldkasutatavate hoonete renoveerimine)
- Parema linnaplaneerimise soodustamine säästvate hoonete ehitamiseks ja olemasolevate hoonete renoveerimiseks ning rohelise taristu (nt rohelised katused/seinad) edendamine
- Üürile võetud hoonete/korterite puhul uute võimaluste leidmine, kuidas jagada roheliste lahenduste kasutuselevõtmisega kaasnevad kulud ja sellest saadav kasu üürileandjaga
- Ehitussektori innustamine lähtuma ringluspõhimõttest, eelkõige lihtsat demonteerimist ja kasutusea pikendamist võimaldavad projektid, materjali tõhususe arvessevõtmine, vähese CO₂ heitega materjalide kasutamine ja ringlussevõetud/korduskasutatud materjalide võimalikult suures ulatuses kasutamine

5.6.4 Takistused renoveerimisele

Millised on Teie arvates hoonete sagedasema ja põhjalikuma renoveerimise peamised takistused?

Võib märkida mitu vastust.

- Huvide lahknemine (omanike ja üürnike erinevad huvid)
- Pikk tasuvusaeg
- Tehnoloogia puudumine
- Oskuste puudumine ehitus-/renoveerimissektoris ja tööjõu puudus
- Hoonete renoveerimiseks lihtsasti kasutatavate integreeritud lahenduste vähene pakkumine kohalike integreeritud teenuse kontaktpunktide poolt
- Kodumajapidamiste suutmatus või soovimatus maksta energiaauditite eest
- Tarbijate vähene teavitamine/teadlikkus
- Sobivatele rahastamislahendustele juurdepääsu puudumine
- Ehitustöödega seotud ebamugavus ja probleemid
- Liiga keerukad haldusmenetlused (nõutavad load, palju vajaminevaid kontakte ja lepinguid)
- Võimalik negatiivne mõju hoonetele
- Usalduse puudumine uute tehnoloogiate ja turul praegu olemasolevate lahenduste vastu

5.7 Energiataristu ja -sektori integreerimine

CO₂ heite vähendamine toob kaasa suurema fookuse elektriülekanalite ehitamisele ning vajaduse arukate võrkude ja kohalike võrkude järele, et tulla toime suurema detsentraliseeritud elektritootmisega. Gaasivõrkude puhul keskendutakse üha enam gaasitaristu tulevikukindlaks muutmisele, et võimaldada CO₂-neutraalset gaasivarustust.

Millised peaksid Teie arvates olema ELi taristu kavandamise prioriteetid eelolevatel aastatel, et hõlbustada CO₂ heite vähendamist?

Võib märkida mitu vastust.

- Seni kuni nõudlus maagaasi järele on suur, peaks EL lubama avaliku sektori toetust uute maagaasi torujuhtmete ehitamisele.
- Saavutada tasakaal elektri- ja gaasitaristu vahel. Elekter ei suuda rahuldada kogu energianõudlust ja seetõttu on gaas endiselt vajalik, kuid selle CO₂ heidet tuleb vähendada. Osa elektritoodangust saab elektri jõul gaasi tootmise tehnoloogia abil muuta sünteetiliseks gaasiks/vesinikuks ja transportida nõudluskeskustesse.
- Keskenduda elektri ülekandmisele ja arukatele võrkudele. Seoses taastuvatest energiaallikatest elektri tootmise suurenemise ja energianõudluses elektri osakaalu kasvuga on prioriteet elektrivõrgu laiendamine, eelkõige selleks, et kasutada täielikult ära tuuleenergia potentsiaali.
- Maagaas on fossiilkütus, mis ei aita kaasa ELi energiasüsteemi CO₂ heite vähendamisele. Uue gaasitaristu rajamine tekitab sõltuvuse efekti, tuues kaasa fossiilse maagaasi jätkuva tarbimise; gaasi CO₂ heite ulatuslik vähendamine on endiselt kaugel perspektiiv.

5.8 Tööstussektori ümberkujundamist soodustavad tingimused ja poliitikameetmed

Paljud tööstussektori osalejad on oma hiljutistes tegevuskavades võtnud kohustuse täita Euroopa 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärgi, kuid nad märgivad, et selleks et nad saaksid seda teha, on lisaks piisavale CO₂ hinnasignaalile ELi heitkogustega kauplemise süsteemis samuti vaja, et täidetud oleksid konkreetset soodustavad tingimused.

Palun hinnake tingimusi, mis soodustavad kasvuhoonegaaside heite vähendamist tööstussektoris **2030. aastaks**.

Skaalal 5 (väga oluline) kuni 1 (väheoluline). Kõiki valikuvõimalusi ei pea hindama.

	1	2	3	4	5
Energiavarustuse ja tööstuses kasutatavate lähteainete CO ₂ heite järkjärguline vähendamine	●	●	●	●	●
Konkurentsivõimelised puhta energia hinnad ja lähteained	●	●	●	●	●

CO ₂ -neutraalsete ja vähese CO ₂ heitega toodete turgude edendamine poliitilise sekkumise kaudu (nt märgistus, riigihanked, standardid, päritolutagatised)	☐	☐	☐	☐	☐
ELi õigus- ja finantseerimisraamistik taristu ja võrkude jaoks	☐	☐	☐	☐	☐
Väiksem halduskoormus, nt ehitus- ja keskkonnalubade kiirem väljastamine	☐	☐	☐	☐	☐
Üldsuse ettekujutuse parandamine mõnest tehnoloogiast, näiteks süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine ning süsinikdioksiidi kogumine ja kasutamine.	☐	☐	☐	☐	☐
Töötada välja ELi meetodika süsinikdioksiidi sidumisest saadavate ühikute tõendamiseks käitiste tasandil süsinikdioksiidi eri liiki sidumiste puhul energia- ja tööstussektoris (sh bioenergia kasutamine koos süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamisega / karboniseerimisega, õhust kogumine koos süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamisega / karboniseerimisega)	☐	☐	☐	☐	☐
Ringluspõhisem majandus, et suurendada ELis toodete ja materjalide korduskasutamist ja ringlussevõttu, eelistada väiksema CO ₂ ja keskkonnajalajäljega tooteid, vähendada jäätmeteket ja töötada ELi tööstussektori jaoks välja uued ärimudelid	☐	☐	☐	☐	☐
Energiaauditite soovitude rakendamise kohustuslikuks muutmine	☐	☐	☐	☐	☐
VKEdele tasuta energiaauditite võimaluse või samalaadse toe pakkumine	☐	☐	☐	☐	☐
Piiril kohaldatav süsinikdioksiidi kohandusmehhanism, mis võimaldab ELi tööstussektoril vähendada CO ₂ heidet ilma kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohuta, mis tekib juhul, kui tootmine viiakse üle leebemate kliimanõuetega riikidesse	☐	☐	☐	☐	☐
Suurem fookus sotsiaalpartnerite ühistele lahendustele, mis aitavad saavutada kliimaneutraalsust ja õiglast üleminekut sektoris	☐	☐	☐	☐	☐
Toetusvahendid, millega pakutaks stabiilseid stiimuleid ja antaks suurem investeerimiskindlus, näiteks CO ₂ hinnavahelepingud	☐	☐	☐	☐	☐
Hinnasignaali (maksud, lõivud, CO ₂ hinnad) suurem sidusus puhta energia tehnoloogiate stimuleerimiseks	☐	☐	☐	☐	☐
Tugevam hinnasignaal ELi heitkogustega kauplemise süsteemis	☐	☐	☐	☐	☐
Toetusmeetmed, mis võimaldaksid kõrvaldada uuenduslike vähese CO ₂ heitega tehnoloogiate või toodete tutvustamise ja esmakordse kasutuselevõtu rahastamispuudujääki, ning nende sujuv kombineerimine muude ELi rahastamisvahenditega, näiteks tugevdatud innovatsioonifondiga	☐	☐	☐	☐	☐
Puhta tehnoloogia väärtusahelate jaoks vajalike kestlike toorainetega varustamise kindlustamine	☐	☐	☐	☐	☐

5.9 Jäätmekäitlus

ELis kehtivad juba põhjalikud jäätmekäitlust käsitlevad õigusaktid.

Millised jäätmepoliitika meetmed oleksid Teie arvates kasvuhoonegaaside heite vähendamise seisukohast kõige olulisemad?

mitte rohkem kui 3 valik(ut)

- Kehtestada täiendavad jäätmete ringlussevõtu eesmärgid, näiteks seoses ehitus- ja tööstusjäätmetega
- Kehtestada üldine jäätmetekke vältimise eesmärk
- Kehtestada eesmärk ELi toidujäätmete vähendamiseks
- Kehtestada eesmärk tagamaks, et teatav kogus toidu- ja loomseid jäätmeid muundatakse biogaasiks
- Võtta vastu õigusaktid, milles keskendutakse reoveest ja vedeljäätmetest (nt reoveesete) tekkiva kasvuhoonegaaside heite vähendamisele
- Keelata selliste jäätmete prügilasse ladestamine, mida on võimalik käidelda teisiti, ja piirata nii palju kui võimalik põletamist, et suurendada ringlussevõttu
- Jäätmepõletusseadmete käsitluse ühtlustamine kliimaalastes õigusaktides

II OSA (ekspertidele)

6 Kliimamuutusi käsitlev ELi poliitika ja teavitustegevus, mis on suunatud kolmandatele riikidele

Kliimamuutustest tingitud ohu tõttu on vajalik, et kõik riigid ja eelkõige peamised heitetekitajad tegutseksid otsustavalt ja püsivalt. Riikide kliimakavade kogumõju ei ole praegu siiski piisav, et hoida globaalne soojenemine alla 2 °C, rääkimata 1,5 °C tasemest. ELi osa ülemaailmses heites on praegu 9% ja see väheneb.

Tänu aastakümnete pikkusele kliimapoliitika rakendamisele on ELil ulatuslikud kogemused ja eksperditeadmised selliste eeskirjade, stiimulite ja tõenditel põhinevate lähenemisviiside kavandamise ja väljatöötamise alal, millega soodustatakse üleminekut vähese CO₂ heitega majandusele. Ajal, mil ülejäänud maailm teeb Pariisi kokkuleppe eesmärkide ja sihtide saavutamisel edusamme, on ELi mudel, milles majanduskasv on lahutatud kasvuhoonegaaside heite kasvust, muutunud meie partnerite jaoks kogu maailmas eriti huvipakkuvaks. EL peaks tegema otsustavalt tööd ja kasutama oma kogemusi, et edendada üleilmsete jõupingutuste tegemist, nagu on ette nähtud rohelist kokkulepet käsitlevas teatises. ELi riigipead ja valitsusjuhid kutsusid oma 2019. aasta detsembri kohtumisel komisjoni üles esitama aegsasti enne 2020. aasta novembris Glasgows toimuvat ÜRO kliimamuutuste konverentsi ettepaneku Pariisi kokkuleppe kohase ELi riiklikult kindlaksmääratud panuse ajakohastamiseks.

Peale selle teeb EL partnerriikidega ka aktiivsemat koostööd, et julgustada ja toetada lisapüüdlusi, mis vastavad kõrgeimatele võimalikele eesmärkidele, võttes arvesse riikide olusid. Solidaarsus kõige vaesemate ja haavatavamate riikidega nende jõupingutustes kliimamuutuste tagajärgedega tegelemiseks on olulisem kui kunagi varem.

Rahvusvaheliste läbirääkimiste juhtimiseks peab EL välja töötama tugevama rohelise kokkuleppe diplomaatia, mis keskenduks teiste veenmisele ja toetamisele, et nad võtaksid enda kanda oma osa kestlikuma arengu edendamisel. Üldisemalt kasutab EL oma diplomaatilisi ja rahalisi vahendeid tagamaks, et rohelised liidud on osa suhetest partnerriikide ja -piirkondadega, võttes arvesse ka kliimamuutuste mõju rahvusvahelisele julgeolekule.

6.1 Kliimadiplomaatia prioriteedid

Kuhu peaks EL Teie arvates lähiaastatel suunama oma kliimadiplomaatia ja koostööalased jõupingutused?

Võib märkida mitu vastust.

- Lääne-Balkani riigid, Ida-Euroopa ja Kesk-Aasia
- Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika
- Sahara-tagune Aafrika
- Põhja-Atlandi piirkond, sh USA
- Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkond, sh Brasiilia
- Lõuna-Aasia, sh India
- Ida-Aasia, sh Hiina
- Kagu-Aasia
- Austraalia, Uus-Meremaa ja Vaikse ookeani piirkond
- G20/G7
- Rahvusvahelised finantseerimisasutused (IMF, Maailmapank, OECD jne)

6.2 Arenguabi ja kliimameetmete rahastamine kolmandates riikides

Milliseid lähenemisviise peate seoses arenguabi ja kliimameetmete rahastamisega kolmandates riikides kõige asjakohasemaks?

Võib märkida mitu vastust.

- Kliimamuutuste mõjuga kohanemist käsitlevate koalitsioonide loomine kõige haavatavamate riikide ja piirkondadega
- Piiratud energiavarustusega riikidele võimaluste loomine, et nad saaksid vaheetappideta üle minna kliimaneutraalsetele tehnoloogiatele
- Terviklike riiklike kavade ja strateegiate väljatöötamise toetamine
- Vähese heitega taristu arendamine
- Öiglase ülemineku toetamine
- Kliimaeesmärkidega kokkusobivate maakasutustavade ja looduspõhiste lahenduste väljatöötamine
- Ringmajanduse ja inimväärsede tarneahelate edendamine
- Kestlike rahastamis- ja investeerimiskeskondade arendamine (soodustavad tingimused)

6.3 Kliimaküsimuste, kaubanduse ja muude strateegiliste välispoliitikavahendite sidusus

Kuidas peaks ennekõike suurendama kliimaküsimuste, kaubanduse ja muude strateegiliste välispoliitikavahendite sidusust, et see toetaks ELi prioriteeti minna üle vähese heitega majandusele?

Võib märkida mitu vastust.

- Viima ellu ambitsioonikat välistegevust, et julgustada teisi riike suurendama oma kliimaeesmärke, nii et need oleksid ELi omadega sarnasel tasemel
- Olema valmis piiril kohaldatava süsinikdioksiidi kohandusmehhanismi kehtestamiseks, et vältida kasvuhoonegaaside heite ülekandumist juhul, kui teised ei võta võrreldavaid meetmeid
- Tegema positiivset kaubanduskoostööd tollimaksude, riigihanke-eeskirjade, standardite ja reguleerimise valdkonnas
- Edendama dialooge rohelse tehnoloogia / vähese CO₂ heitega sektori ettevõtjate vahel
- Tagama vabakaubanduslepingute kaubandust ja kestlikku arengut käsitlevate peatükkide kliimasätete täitmine
- Näitama eeskuju ja seadma ELile kõrgema eesmärgi vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside heidet 50-55% võrreldes 1990. aastaga
- Aitama teha kliimameetmete valdkonnas täiendavaid edusamme muudel rahvusvahelistel foorumitel, nagu ICAO (lennundus) ja IMO (laevandus)
- Käsitlema paremini kliimamuutuste mõju julgeolekule
- Hoogustama dialooge juhtide tasandil

6.4 Järgmise ÜRO kliimakonverentsi (COP26) tulemused

Pidades silmas ELi rahvusvahelist juhtrolli, millised on Teie arvates järgmise, Glasgows toimuva ÜRO kliimakonverentsi kõige olulisemad tulemused?

Võib märkida mitu vastust.

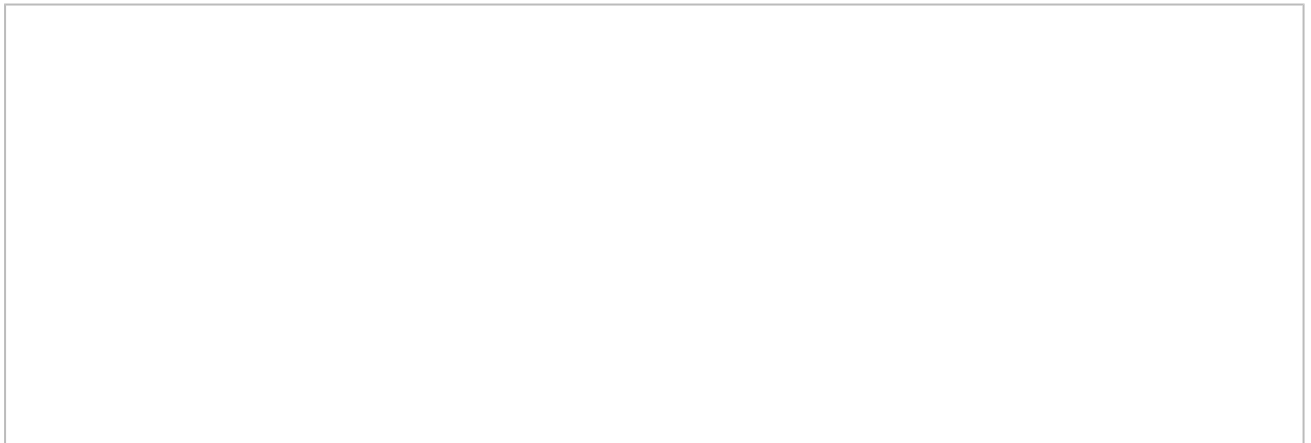
- Pariisi kokkuleppe rakendamise toetuseks üleilmse hoo säilitamine ja sidusrühmade kaasamine, andes märku pühendumusest suurendada kooskõlas teaduslike andmetega üleilmseid eesmärke
- Valitsusväliste osalejate kliimaalased jõupingutused
- Ambitsioonikate pikaajaliste vähese kasvuhoonegaaside heite strateegiate esitamine
- Katowice reeglistiku viimistlemine, et muuta Pariisi kokkulepe täielikult toimivaks
- Uute peamiste eesmärkide väljakuulutamise - riiklikult kindlaksmääratud panused
- Kokkuleppe saavutamise protsessi suhtes kehtestada 2025. aasta järgse kliimarahastuse kohustus
- Protsesside loomine erasektori vahendite suunamiseks kestlikesse ja vastupanuvõimet suurendavatesse kliimainvesteeringutesse
- Rahvusvahelise kliimarahastuse osakaalu suurendamine kliimamuutustega kohanemise ja vastupanuvõime suurendamise valdkonnas
- Varssavi rahvusvahelise mehhanismi tööprogrammi raames edusammude tegemine seoses kliimamuutuste tagajärgedest tingitud kahju ja kahjustuste käsitlemisega kõige haavatavamates arengumaades

II OSA (ekspertidele)

7 Lisateave

Kas on veel olulisi aspekte, mida küsimustes ei käsitletud ja mida soovite kommenteerida?

kuni 1000 tähemärki

Vajaduse korral laadige üles kokkuvõtlikud kirjalikud seisukohavõtud või poliitikaülevaated, mis väljendavad Teie või Teie organisatsiooni seisukohta või arvamusi.

Fail võib olla suurusega kuni 1 MB

Lubatud on üksnes pdf,txt,doc,docx,odt,rtf tüüpi failid